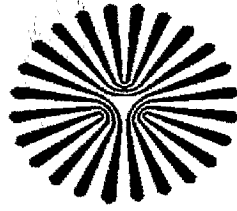

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه پیام نور

دانشگاه پیام نور - کارشناسی ارشد - ادبیات فارسی	
پایان نامه	
PIR	شماره نامه
۵۷۷	شماره ثبت
۱۵۹۴۴	شماره ثبت

گروه زبان و ادبیات فارسی

پایان نامه

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد در

رشته زبان و ادبیات فارسی

بررسی ایهام در دیوان صائب تبریزی

مؤلف:

سعیده حسن نیا

استاد راهنما:

دکتر سید محمد حسینی شبانان

استاد مشاور:

دکتر فاطمه گویا

خرداد ۱۳۸۵

۹۸۲۵۱

۱۳ / ۲ / ۱۳۸۷

گروه ادبیات فارسی
کتابخانه

دارالکتاب اسلام آباد

تصویب نامہ

پایان نامہ تحت عنوان

بررسی و تحلیل ابہام در شعر صائب

تاریخ دفاع : ۸۵/۳/۲۴

نمرہ : بسیست درجہ : عالی

اعضای هیات داوران :

۱- آقای دکتر شبانان

۲- خانم دکتر کوپا

۳- آقای دکتر نجف دری

۴- خانم دکتر کوپا نماینده گروہ

مرتبہ علمی

استاد یار

استاد یار

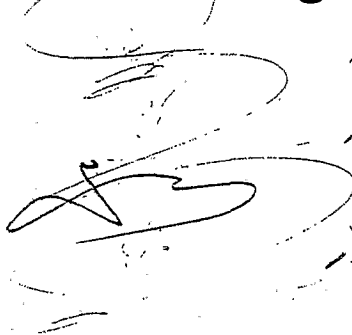
استاد یار

استاد راہنما

استاد مشاور

استاد داور

امضاء

تقدیم به :

شمع شبستان وجود

سپاس نامه

زبانی الکن و بیانی ناقص دارم در قدردانی از عزیزان و سرورانی که در انجام این پروژه یار و همراهم بوده اند ، اما بر خود واجب می دانم که به رسم ادب از آنها یادی کنم تا شاید ذره ای از محبتشان را جبران کرده باشم .

در ابتدا از استاد راهنمای عزیزم جناب آقای **دکتر سید محمد حسینی شبانان** کمال تشکر را دارم که وقت گرانبهای خود را در این کار صرف کردند و همواره یاور و کمک حال این حقیر بودند . همچنین استاد مشاور عزیزم سرکار خانم **دکتر فاطمه کوپا** که راهنماییهای ارزنده ایشان چراغ راهم بوده است .

از جمله دیگر عزیزانی که تشکر از آنها بر من فرض و واجب است جناب آقای **دکتر سید محمود الهام بخش** که با دلسوزی بسیار مایه دلگرمی و تلاش بیشتر این حقیر بودند . همچنین جناب آقای **مجید پویان** که در رسم نمودار از نظرات مفید ایشان استفاده کرده ام و جناب آقای سعید جراحی و سرکار خانم مهدیه اخوان که از نظرات ارزنده این عزیزان در انجام این تحقیق بهره بسیار برده ام .

در ادامه باید از جناب آقای **حسین مسرت** که راهنماییهای بسیار ارزنده ای در انتخاب کتابها و منابع به این بنده کمترین نمودند تشکر کنم و همچنین کارکنان محترم کتابخانه و زیری یزد و کتابخانه امام علی (ع) که در طی این مدت زحمت بسیاری را متحمل شدند و کمک شایانی به این حقیر نمودند .

در پایان باید از کسانی سپاسگزاری کنم که واقعاً قدرت و توان آن را ندارم ، چراکه با صبر و بردباری زیادی ، هم مشوق و پشتیبانم بوده اند و هم کار زیاد و مشغله مرا به خوبی تحمل کرده اند ؛

پدر و مادر عزیزم که همواره پشتیبانم بوده اند و از هیچ کمکی فروگذار نکرده اند ، برادر عزیزم که هر زمان که نیاز داشتم به یاریم شتافته است و خواهر عزیزم که در مراحل تایپ و غلط گیری از هیچ کمکی دریغ نکرده است و همیشه یاور و مددکارم بوده است .

و گرامی می دارم نام و یاد تمام دوستان و عزیزان و اساتیدی که از روز آغاز ، روشنگر چراغ

دانشم بوده اند ، خصوصاً جناب آقای **دکتر عزیز الله توکلی کافی آبادی و**

دکتر محمد حسین دهقانی فیروز آبادی و دکتر محمد رضا نجاریان که مشوقان و بزرگان

جامعه ادبیات می باشند .

در انتها باید عرض کنم که اگر کار محتوا و ارزشی دارد از راهنماییها و الطاف استادان و دوستان

است و اگر قصور و کوتاهی است از بضاعت اندک و اطلاعات ناقص این حقیر است .

امید که به دیده عفو نگریسته شود .

سعیده حسن نیا

خرداد ماه ۱۳۸۵

فهرست مطالب

چکیده

۱	..... پیشگفتار
۴	..... فصل اول: کلیات سبک شناسی
۵	..... ۱-۱. سبک و سبک شناسی
۱۰	..... ۲-۱. عوامل سبک ساز
۱۰	..... ۱-۲-۱. امور مربوط به روحیات و نفوس انسانی
۱۱	..... ۲-۲-۱. تحولات اجتماعی
۱۱	..... ۳-۲-۱. زمینه فرهنگی
۱۲	..... ۴-۲-۱. مخاطبان
۱۲	..... ۵-۲-۱. اطلاعات و شغل و حرفه شاعر
۱۳	..... ۶-۲-۱. موضوع سخن
۱۳	..... ۷-۲-۱. محیط جغرافیایی
۱۵	..... ۳-۱. تاریخچه علم سبک شناسی
۱۷	..... ۴-۱. ادوار شعر فارسی
۱۹	..... ۱-۴-۱. سبک خراسانی
۲۱	..... ۲-۴-۱. سبک شعر قرن ششم
۲۳	..... ۳-۴-۱. سبک عراقی
۲۵	..... ۴-۴-۱. سبک شعر حدّ واسط سبک عراقی و هندی
۲۶	..... ۵-۴-۱. سبک هندی

۲۷	..... ۱-۴-۶ . دوره بازگشت
۲۸	..... ۱-۴-۷ . سبک شعر نو
۲۹	..... فصل دوم: سبک هندی و چگونگی پیدایش آن
۳۰	..... ۱-۲ . صفویان و دیدگاه آنان به شعر و شاعری
۳۳	..... ۲-۲ . دوره صفویه ؛ دوره انحطاط یا ترقی ؟
۳۶	..... ۳-۲ . شیوه سخنوری ، ویژگیها و مراحل تحول آن در عهد صفوی
۳۸	..... ۴-۲ . عوامل پیدایش سبک هندی
۳۸	..... ۱-۴-۲ . مذهب
۳۹	..... ۲-۴-۲ . سفر به هند
۴۰	..... ۳-۴-۲ . توسعه اصفهان
۴۰	..... ۴-۴-۲ . رفاه اقتصادی
۴۰	..... ۵-۴-۲ . علاقه شاهان صفوی به فرهنگ
۴۲	..... ۵-۲ . وجه تسمیه سبک هندی
۴۴	..... ۶-۲ . ویژگی های عمده سبک هندی
۴۴	..... ۱-۶-۲ . تعقید و پیچیدگی
۴۴	..... ۲-۶-۲ . مضمون سازی و خیال پردازی
۴۵	..... ۳-۶-۲ . ایجاز و اختصار
۴۶	..... ۴-۶-۲ . استعمال الفاظ محاوره ای و کوچه ، بازاری
۴۶	..... ۵-۶-۲ . کثرت تشبیه و استعاره و کنایات مجازی
۴۶	..... ۶-۶-۲ . کثرت تمثیل

- ۴۷ ..... ۷-۶-۲ . شخصیت بخشی یا انسان وارگی طبیعت (= تجسم)
- ۴۸ ..... ۸-۶-۲ . دقت در مشاهدات روزمره
- ۴۹ ..... ۷-۲ . مختصات سبک هندی
- ۴۹ ..... ۱-۷-۲ . ویژگی های زبانی
- ۵۰ ..... ۲-۷-۲ . ویژگی های فکری
- ۵۰ ..... ۳-۷-۲ . ویژگی های ادبی
- ۵۲ ..... ۸-۲ . ویژگی های غزل سبک هندی
- ۵۲ ..... ۱-۸-۲ . قالب غزل
- ۵۲ ..... ۲-۸-۲ . کوتاهی و بلندی غزل
- ۵۳ ..... ۳-۸-۲ . تکرار قافیه
- ۵۳ ..... ۴-۸-۲ . عدم وحدت موضوع
- ۵۴ ..... ۹-۲ . پیشگامان سبک هندی
- ۵۶ ..... ۱۰-۲ . معروف ترین شاعران سبک هندی
- ۵۶ ..... ۱-۱۰-۲ . کلیم کاشانی
- ۵۷ ..... ۲-۱۰-۲ . عبد القادر بیدل دهلوی
- ۵۷ ..... ۳-۱۰-۲ . میرزا صائب تبریزی
- ۵۹ ..... ۱۱-۲ . سبک هندی یا مظهر افراط و مبالغه
- ۶۱ ..... ۱۲-۲ . ساختار بیت سبک هندی
- ۶۳ ..... ۱۳-۲ . دو شیوه در سبک هندی
- ۶۴ ..... **فصل سوم : صائب تبریزی**

۶۵	.....	۱-۳ . صائب تبریزی
۶۹	.....	۲-۳ . شیوه بیان صائب
۷۴	.....	۳-۳ . آثار صائب
۷۶	.....	۴-۳ . اخلاق از دید صائب
۷۸	.....	۵-۳ . اثر پذیری صائب از پیشینیان
۷۸	.....	۱-۵-۳ . صائب و مولانا
۷۹	.....	۲-۵-۳ . صائب و حافظ
۸۳	.....	۳-۵-۳ . صائب و سعدی
۸۵	.....	۶-۳ . نظر بزرگان در خصوص صائب
۸۸	.....	۷-۳ . اعتقاد صائب در حق گذشتگان
۸۹	.....	۸-۳ . راز عظمت صائب
۸۹	.....	۱-۸-۳ . عامل زبان
۸۹	.....	۲-۸-۳ . عامل زمان
۹۱	.....	۹-۳ . چاپ های دیوان صائب
۹۲	.....	فصل چهارم: فصاحت و بلاغت
۹۳	.....	۱-۴ . فصاحت
۹۴	.....	۲-۴ . بلاغت
۹۵	.....	۳-۴ . تاریخچه بلاغت در ایران و ادب فارسی
۹۵	.....	۱-۳-۴ . بلاغت در ایران ، قبل از اسلام
۹۵	.....	۲-۳-۴ . بلاغت ، بعد از اسلام

- ۹۶ ..... ۴-۴ . آثار مهمّ بلاغت در ادب فارسی
- ۹۶ ..... ۱-۴-۴ . ترجمان البلاغه
- ۹۶ ..... ۲-۴-۴ . حدائق السّحر فى دقائق الشّعر
- ۹۶ ..... ۳-۴-۴ . المعجم فى معايير اشعار العجم
- ۹۶ ..... ۴-۴-۴ . حقایق الحدائق
- ۹۷ ..... ۵-۴-۴ . بدایع الافكار فى صنایع الاشعار
- ۹۷ ..... ۶-۴-۴ . رساله بیان بدیع
- ۹۷ ..... ۷-۴-۴ . درّه نجفی
- ۹۷ ..... ۸-۴-۴ . فنون بلاغت و صناعات ادبی
- ۹۸ ..... ۵-۴ . معانی چیست ؟
- ۱۰۰ ..... ۶-۴ . بیان چیست ؟
- ۱۰۱ ..... ۷-۴ . بدیع چیست ؟
- ۱۰۳ ..... ۸-۴ . بدیع لفظی
- ۱۰۳ ..... ۱-۸-۴ . روش های افزونی موسیقی لفظی
- ۱۰۵ ..... ۹-۴ . بدیع معنوی
- ۱۰۶ ..... فصل پنجم : ایهام و انواع آن**
- ۱۰۷ ..... ۱-۵ . ایهام چیست ؟
- ۱۰۷ ..... ۱-۱-۵ . نظر چند تن از متقدمان فنّ بدیع
- ۱۰۹ ..... ۲-۱-۵ . نظر چند تن از نظریه پردازان جدید
- ۱۱۰ ..... ۲-۵ . ایهام آمیغی یا مرکب

- ۱۱۶ ..... ۳-۵ . ایهام تام
- ۱۱۷ ..... ۴-۵ . ایهام تبادر
- ۱۱۸ ..... ۵-۵ . ایهام ترجمه
- ۱۱۹ ..... ۶-۵ . ایهام تشابه
- ۱۲۰ ..... ۷-۵ . ایهام تضاد
- ۱۲۲ ..... ۸-۵ . ایهام تناسب
- ۱۲۴ ..... ۹-۵ . ایهام توالد ضدّین
- ۱۲۵ ..... ۱۰-۵ . ایهام توکید
- ۱۲۶ ..... ۱۱-۵ . ایهام جناس
- ۱۲۸ ..... ۱۲-۵ . ایهام ذوالوجه
- ۱۲۹ ..... ۱۳-۵ . ایهام عکس
- ۱۳۰ ..... ۱۴-۵ . ایهام مبینّه یا آشکار
- ۱۳۱ ..... ۱۵-۵ . ایهام مجردّه یا پیراسته
- ۱۳۳ ..... ۱۶-۵ . ایهام مرشّحه یا پرورده
- ۱۳۴ ..... ۱۷-۵ . ایهام مهیّاه
- ۱۳۵ ..... ۱۸-۵ . شبه ایهام یا ایهام گونه
- ۱۳۷ ..... ۱۹-۵ . قول به موجب
- ۱۳۸ ..... ۲۰-۵ . اسلوب الحکیم یا شیوة شیرین
- ۱۴۰ ..... ۲۱-۵ . استخدام

۱۴۲ ..... فصل ششم: بررسی ایهام های دیوان صائب

۱۴۳	..... توضیحات
۱۴۴	..... ۱-۶ . ایهام تام
۱۵۲	..... ۲-۶ . ایهام تبادر
۱۵۸	..... ۳-۶ . ایهام ترجمه
۱۶۰	..... ۴-۶ . ایهام تشابه
۱۶۲	..... ۵-۶ . ایهام تضاد
۱۷۷	..... ۶-۶ . ایهام تناسب
۱۹۷	..... ۷-۶ . ایهام توالد ضدین
۱۹۹	..... ۸-۶ . ایهام توکید
۲۰۰	..... ۹-۶ . ایهام جناس
۲۰۳	..... ۱۰-۶ . ایهام ذوالوجه
۲۰۴	..... ۱۱-۶ . ایهام عکس
۲۰۶	..... ۱۲-۶ . ایهام مبینه
۳۰۷	..... ۱۳-۶ . ایهام مجرد
۳۵۱	..... ۱۴-۶ . ایهام مرشحه
۳۸۹	..... ۱۵-۶ . ایهام مهیاه
۳۹۶	..... ۱۶-۶ . شبه ایهام یا ایهام گونه
۴۰۳	..... نتیجه گیری
۴۰۴	..... فصل هفتم: ضمایم
۴۰۵	..... ۱-۷ . نمودار درصدی ایهام در دیوان صائب

۴۰۶ ..... ۲-۷. فهرست کتاب شناسی صائب تبریزی

۴۰۹ ..... ۳-۷. فهرست مقاله شناسی صائب تبریزی

۴۱۷ ..... فهرست منابع و مآخذ (فارسی)

۴۲۶ ..... فهرست منابع و مآخذ (عربی)

چکیده

نام خانوادگی دانشجو : حسن نیا
نام دانشجو : سعیده

عنوان پایان نامه : **بررسی ایهام در دیوان صائب تبریزی**

استاد راهنما : دکتر سید محمد حسینی شبانان
استاد مشاور : دکتر فاطمه کوپا

مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد
رشته : زبان و ادبیات فارسی

گرایش : دبیری
دانشگاه : پیام نور - مرکز تهران
دانشکده : علوم انسانی

تاریخ فارغ التحصیلی : خرداد ماه ۱۳۸۵
تعداد صفحات : ۴۲۶

محمدعلی صائب ، معروف به صائب تبریزی ، از برجسته ترین شاعران سبک هندی است که از

اوایل قرن یازدهم تا اواسط قرن دوازدهم در ایران رواج داشته است .

صائب به شیوه ای ابتکاری و استادانه ، از شاعران پیشین و از جمله حافظ در شعر خود بهره

برده است .

این سبک در نوآوری ، تصویر آفرینی های گوناگون و مضمون سازی ، جایگاه بسیار والایی

دارد و صائب هم با نبوغی که داشته ، نام آور ترین شاعر این سبک محسوب می شود و در به

کارگیری آرایه های ادبی و صنایع بدیعی ، بخصوص « ایهام » مهارتی تام از خود نشان داده و ایهام

های متنوع و زیبایی به کار برده است .

ما در این پایان نامه ، بنا به بضاعت مزاجه و توان اندک ، گامی - هرچند کوتاه - در این راه

برداشته ایم . امید است که مقبول افتد و دیگرانی در این میدان وسیع ، گامهای بلند تر بردارند .

واژگان کلیدی : سبک هندی ، صائب تبریزی ، ایهام ، فصاحت و بلاغت ، بدیع .

پیشگفتار

شعر، مانند هر موجود زنده ای دائماً در حال رشد و تکامل است و زمانی که قسمتی از آن به کمال می رسد، دیگر قسمت ها نیز به تبع آن می بالند و رشد می کنند و به کمال می رسد.

از آن جا که حافظ با غزل های عارفانه خود، غزلسرایی را به سرحد کمال رسانده بود و هیچ نکته ناگفته ای را باقی نگذاشته بود تا دیگران بتوانند آن را بازگوکنند، لذا برای رهایی از این یکنواختی و تکراری که مبتلابه زبان فارسی شده بود، از قرن نهم به بعد شاعران در صدد آن برآمدند تا با بیان احساسات صمیمانه و صادقانه و واقع گویی، راهی جدید در غزل فارسی باز کنند که بعدها نام سبک هندی یا اصفهانی را به خود گرفت.

شعر هندی، شعر معنی گراست، نه صورت گرا. شاعران سبک هندی، بیش از زبان به معنی توجه دارند. شاعران سبک هندی به دنبال مضمون سازی از هر پدیده ای در عالم ذهن و طبیعت هستند، اما به طور سطحی. ادبیات سبک هندی، ادبیات مینیاتوری است که طول و عرض معنی در آن از یک بیت فراتر نمی رود و در نهایت در همان یک بیت، تحیر و تعجب خواننده را برمی انگیزد.

از معروفترین شاعران سبک هندی می توان کلیم کاشانی، عبدالقادر بیدل دهلوی و **صائب تبریزی** را نام برد و از میان آنان صائب، معروفترین شاعر سبک هندی است که بیش از هر شاعر فارسی زبان دیگری، غزل سروده است.

صائب، مردی فاضل بوده است که در اشعار قدما، مخصوصاً حافظ و مولانا دقت و تأمل کافی داشته و به اشعار معاصران خود نیز بی توجه نبوده است.

صائب، به زبان و فصاحت و بلاغت، توجه بسیار دارد و کلماتی را که در ظاهر هیچ ارتباط و تناسبی با هم ندارند، به کمک نیروی ترکیب سحرآمیز، با معنی و مضمون عالی به هم می بندد و وحدتی از این

کثرت حاصل می کند . او حتی می تواند امور متعارض و متضاد را در هم آمیزد و به آنها توافق و تلائم بخشد ، در کنار این موارد ، **ایهام** از جمله صنایع بدیعی است که بسیار مورد توجه شاعر بوده است و از بسامد بالایی در دیوان شاعر برخوردار است ، که در این مختصر سعی می کنیم در حدّ توان و بضاعت خود به آن پردازیم .

در اینجا توضیح چند نکته را در خصوص پایان نامه خود لازم و ضروری می دانم :

ابتدا در خصوص فصل بندی انجام شده که شامل فصول متعددی است ؛ از جمله ، فصل کلیات سبک شناسی ، که این فصل را برای این ذکر کرده ایم که با بررسی مفهوم کلی سبک و سبک شناسی و تجزیه و تحلیل انواع سبک ها ، سبک هندی را بهتر بشناسیم . فصل صائب تبریزی ، برای شناخت هر چه بهتر شاعر ، لازم و ضروری بوده است ، در ادامه فصل شعر و نظم را داریم که چون کار ما بر روی دیوان شعر بوده است ، تعریف و توضیح این قسمت را بر خود واجب دانسته ایم . بعد از آن فصل مختص به مبحث فصاحت و بلاغت است که از آن جایی که ایهام جزو صنایع بدیعی محسوب می شود ، این فصل را برای آشنایی بیشتر و بهتر با تاریخچه بلاغت و همچنین علوم بلاغی که شامل معانی و بیان و بدیع می شود توضیح داده ایم ، در ادامه مبحث ایهام را داریم که ضمن تعریف ایهام ، به تعریف و بررسی انواع ایهام پرداخته ایم و برای هر کدام نمونه هایی را ذکر کرده ایم . در پایان انواع ایهام را به صورت الفبایی دسته بندی کرده و اشعار دیوان را بر حسب نوع ایهام موجود در گروه خود ذکر کرده ایم . البته گاه ممکن است یک بیت بیش از یک نوع ایهام داشته باشد و دو یا سه نوع ایهام را در خود جای داده باشد که ما تمام موارد را در جای خود بررسی کرده ایم و بیت را در تمام انواع ایهام هایی که شامل می شده است ذکر نموده ایم .

اما این که تمام ابیات را حتی با این که گاه لفظ ایهامی در آن ها تکراری و یکنواخت بوده است بیان

کرده ایم ، به این دلیل بوده است که خواسته ایم در پایان نموداری درصدی از بسامد انواع ایهام در دیوان

صائب ارائه دهیم ، اما بنا به نظر استاد راهنمای محترم و استاد مشاور عزیز در بازبینی نهایی ، ابیاتی را که مرتب تکرار شده است و مورد ایهامی در آن ها یکسان است ، تنها به نوشتن چند بیت اکتفا کرده و بقیه ابیات را تنها شماره زده ایم تا کار دچار تکرار و یکنواختی ناخوشایند نشود .

نکته دیگری که ذکر آن لازم است این که ؛ در ذکر معانی دوگانه الفاظ، مورد الف در همه جا معنی نزدیک و مورد ب معنی دور واژه است .

در پایان با سپاس از اساتید محترم که راهگشا و راهنمای خوبی در این کار بودند ، امیدوارم که این اندک از این حقیر مورد قبول واقع شود که ؛ برگ سبزی است تحفه درویش .

سعیده حسن نیا

خرداد ماه ۱۳۸۵

فصل اول:

کلیات سبک شناسی

۱-۱. سبک و سبک‌شناسی .

«سبک، در زبان عربی به معنای گداختن و به قالب ریختن زر و نقره است و کلمه " style " معادل آن در زبان های اروپایی از اصل لاتینی " stilus " گرفته شده است و به معنی نوعی قلم فلزی است که در زمان های قدیم حروف و کلمات را به وسیله آن بر لوح های مومی نقش می کرده اند.» (میمنت میرصادقی، ۱۳۷۳ ، ذیل واژه سبک) .

سبک در اصطلاح ادبیات روشی است که هر شخص برای بیان افکار و عقاید خود با استفاده از کلمات و الفاظ مختلف و ترکیب بندی خاص خویش ابداع می کند که آن نیز به نوبه خود به طرز تفکر نویسنده یا گوینده و عقاید او وابسته است.

«سبک به معنی عام خود عبارت است از: تحقق ادبی یک نوع ادراک در جهان که خصایص اصلی محوّل خویش (اثر منظوم یا مثنوی) را مشخص می سازد.» (فرهنگ دهخدا ، ذیل واژه سبک) .

و به بیان دکتر محمد معین سبک عبارت است از: «طرز بیان ما فی الضمیر.» (فرهنگ معین ، ذیل واژه سبک) .

در نقد جدید سبک را نوعی انحراف یا تمایز در شیوه بیان نویسنده یا گوینده نسبت به دیگر شیوه های بیانی که وجود دارد دانسته اند و به اصطلاح آن را انحراف از نرم " NORM " یا هنجاریان دیگران می گویند زیرا که سبک هر اثر در مقایسه و سنجش با اثر دیگران درک و مشخص می شود. بر طبق این نظر هر نوشته ای سبک خاص خود را دارد که در تقابل با نوشته های نویسندگان دیگر، وجوه اشتراک یا تمایز آنها از یکدیگر باز شناخته می شود .

عواملی از قبیل مکان جغرافیایی خاص یا اوضاع و احوال اجتماعی و سیاسی و فرهنگی یکسان در دوره و مکان ویژه، خصوصیات مشترک را در شیوه بیان شاعران و نویسندگان پدید می آورد. در این صورت هر نویسنده یا شاعری در عین حال که سبک خاصی برای خود دارد ، در بسیاری از خصوصیات با دیگر شاعران و نویسندگان